

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Шасв С.В. студент гр. Дз -72-20

diprodor2021@gmail.com,

Сищенко Є. Р. студент гр. Дз -72-20,

Сович В. М. студент гр. Дз -72-20,

Троянченко Я. В. студент гр. Дз -72-20 rp@khadi.kharkov.ua

Харківській національний автомобільно-дорожній університет

Будь-яка держава зацікавлена у створенні якісної моделі підготовки ефективних співробітників та команд для базових галузей власної економіки. В останні десятиліття у більшості країн Європи сформувалася дуальна система професійної освіти, для якої характерне паралельне вивчення теоретичних, базових основ обраної спеціальності та практичне застосування на реальному виробництві.

Розвинені системи дуального навчання сформовані нині у більшості країн Європи, але визнаним лідером у впровадженні дуальної освіти у Європі вважається Німеччина. Студенти там можуть навчатися більш за 40 тисячами програм дуальної освіти та отримувати понад 350 спеціальностей. В основному це технічні та інженерні професії та деякі спеціальності в галузі соціального обслуговування та охорони здоров'я. У програмах на рівних правах беруть участь як концерни зі світовими іменами, і підприємства малого бізнесу.

Результат такого поєднання теорії з практикою – отримання після закінчення навчального закладу спеціаліста, повністю адаптованого до потреб конкретного підприємства. Як

відомо, класична модель середньої спеціальної та вищої освіти характерна недоліком практики – маючи в багажі теоретичні знання, випускникам доводиться фактично наново переучуватися та освоювати базові навички практичної роботи, а роботодавцю витрачати на це додаткові кошти та час.

Дуальне навчання ці проблеми знімає повністю, до того ж, має ще низку значних переваг, оскільки передбачає чергування теорії та практики від початку занять у внз чи коледжі. Як правило, це відбувається за короткі проміжки часу, раз на 2-3 місяці.

Студенти ще в першому семестрі подають заявки на підприємства, де є спеціальні спеціальності, а ті після співбесіди запрошують відповідних кандидатів на наявні вакансії.

За період практичного навчання роботодавець оцінює позитивні та негативні сторони молодих кадрів, їхнє вміння працювати в колективі. Виконувати індивідуальні та командні завдання, працездатність, стійкість до стресових ситуацій, здатність витримувати ті чи інші навантаження. Роботодавець оплачує заробітну плату за виконану роботу, освіту, проїзд до місця роботи. Молоді люди, які уклали контракт із підприємством, отримують такі ж права та статус, як і його працівники. А оплата їхньої праці зростає в міру отримання нових професійних компетенцій та навичок. Після закінчення навчання з тими, хто влаштовує підприємство більшою мірою, укладається повноцінний робочий договір. Дуальна система освіти виявляє потенціал здібних, цілеспрямованих та організованих студентів.

Студентам же надається можливість спробувати свої сили та зрозуміти правильність вибору спеціальності. Змінити спеціалізацію або вибрати іншу ще у процесі навчання – більш безболісний та витратний процес, ніж перекваліфікація готового спеціаліста з дипломом.

Чергування теорії з практикою мотивує студента на оволодіння базовими знаннями – він уже знає, де і як йому належить їх застосувати. До мінусів дуального навчання фахівці, як правило, відносять недостатньо фундаментальні знання, характерні для класичної вищої освіти. Порівняно невисокі заробітні плати, порівняно з тими, що одержують ефективні працівники. Складним для більшості студентів виявляється і напружений розпорядок такого навчання. Між теоретичним курсом, коли доводиться за стислим графіком здавати обсяг цілого семестру, та практикою, не буває канікул та відпусток, як у студентів традиційної форми навчання.

Щоправда, підприємства надають відпустку, але на цей час студент навчається, і не може повноцінно відпочити. Тим не менш, дуальна система освіти – дієва та ефективна форма навчання, і виявляє потенціал здібних, цілеспрямованих та організованих студентів. Зрештою чекає кар'єрне зростання та самореалізація.

Дуальна система навчання, за своєю суттю, означає паралельне навчання в освітній установі та на виробництві. В основу навчання покладено принцип взаємозв'язку теорії з практикою. Якщо говорити про дуальну систему навчання, то в ній поєднуються теоретичне навчання у професійній освітній

установі та практичне на робочому місці в організації або на підприємстві. Періоди навчання чергуються із періодами роботи. Ці періоди можуть мати різну тривалість з урахуванням специфіки спеціальності, яку отримує студент, та можливостей підприємства, де він працює, але практична частина навчання у тимчасовому вимірі має становити не менше 50% календарного року. Такий підхід до здобуття професії має незаперечні переваги перед класичною формою навчання. Хочеться звернути увагу на те, що при вивченні спеціальних дисциплін, які забезпечують професійну підготовку студента, немає традиційного для класичної форми навчання розриву між теорією та практикою. Студент має чітке розуміння того, що він вивчає і навіть, як і де ці знання він зможе застосувати в роботі. А це справді дуже серйозна мотивація до здобуття професійних знань. Дуальна форма навчання передбачає працевлаштування студента в організацію чи на підприємство, тобто студент до закінчення навчального закладу має стаж та досвід роботи, які так цінують роботодавці. Адаптація до нового місця роботи, до кола обов'язків і до колективу, яка лякає людей, які навіть перебували в професії, проходить для студента безболісно. І це можна пояснити: за студентом з першого дня на підприємстві закріплений наставник, який і допоможе, і підкаже, і досвідом поділиться. Обсяг обов'язків у працюючого студента збільшується поступово, з освоєнням окремих операцій.

Переваги для учасників дуальної освіти: для підприємств – кваліфіковані мобільні спеціалісти, зменшення витрат на навчання, додатковий дохід, цільова підготовка

адаптованого спеціаліста, вирішення кадрової проблеми; для системи освіти – отримання баз практики, працевлаштування випускників, підвищення рейтингу, якості навчання, можливість стажування педагогічних кадрів, соціальне партнерство, обладнані робочі місця із сучасним устаткуванням. Для держави та суспільства – зниження витрат на навчання; вирішення проблеми дефіциту кадрів; економія держбюджету, соціалізація; цільове використання коштів; прискорення інноваційних процесів.

Переваги дуального навчання – навчання максимально наближене до запитів виробництва, високий відсоток працевлаштування, збільшення різноманітності освітніх програм, більш різнобічний професійний розвиток студента, стимулювання бізнесу та інвестування в освіту.

Дуальна система відповідає інтересам усіх сторін, що беруть участь у ній — підприємств, працівників, держави. Для підприємства — це можливість підготувати для себе кадри точно «на замовлення», забезпечивши їхню максимальну відповідність усім своїм вимогам, економлячи на витратах на пошуку та підборі працівників, їх переучуванні та адаптації. До того ж є можливість відібрати найкращих студентів, адже за роки навчання всі їхні сильні та слабкі сторони стають очевидними. Для молодих людей дуальне навчання — чудовий шанс рано набути самостійності та легше адаптуватися до дорослого життя. Дуальна система надає чудові можливості для керування власною кар'єрою. Рівень навчання у її рамках постійно підвищується. Жодна освіта не здатна дати таке знання

виробництва зсередини, як дуальне навчання, що робить його важливою сходинкою на шляху успішної кар'єри. У свою чергу, такий підхід мотивує студентів вчитися не для галочки.

Дуальна система навчання дозволяє готувати кадри, які на виході з навчального закладу не просто мають диплом спеціаліста в тій чи іншій галузі, а можуть самостійно вирішувати будь-які професійні завдання. Причому з урахуванням специфіки організації чи підприємства, де вони проходили дуальне навчання.

Цінність таких фахівців для виробництва не йде в жодне порівняння зі звичайними випускниками і саме на них робиться ставка, як на кандидатів у кадровий резерв, з якого виростають керівники вищої ланки.

Таким чином, дуальна форма навчання дозволяє значно зміцнити практичну складову навчального процесу, зберігаючи при цьому рівень теоретичної підготовки, допомагає вирішити завдання підготовки фахівців, які повністю готові до виконання конкретних трудових функцій. Необхідне налагодження реального зв'язку між виробничим сектором та освітою для того, щоб забезпечити кваліфікованими та професійними кадрами підприємства.

Література

1. Гилюн О.В. Чому в Україні слід розвивати дуальну вищу освіту? Соціологічний погляд / О.В. Гилюн, Л.О. Колісник // Науково-теоретичний альманах "Грані". 2018. Т. 21. № 10. С. 87—96.

2. Сидакова Л.В. Сущность и основные признаки дуальной модели обучения // Образование и воспитание. 2016. № 2. С. 62-64.

3. Помінчук С.Г. Професійна орієнтація в системі впровадження дуальної форми здобуття освіти. "Young Scientist", № 8 (72), 2019. С. 339—344.

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Шітіков Р.В. студент гр. Дз-72-20 rp@khadi.kharkov.ua,

Півник Р.С. студент гр. Д-42-18 rp@khadi.kharkov.ua,

Самохвалов С.А. студент гр. ДГ 36-т1-19

rp@khadi.kharkov.ua,

Швець В.М. студент гр. ДГ 36-т1-19 rp@khadi.kharkov.ua

Харківській національний автомобільно-дорожній університет

В умовах карантинних обмежень, які пов'язані з COVID-19, навчальні заклади змінили звичайний режим навчання з очного на дистанційний. Що привело до масового використання інформаційних технологій. Сьогодні сучасні комп'ютерні технології здатні забезпечити доступ та передачу різноманітної навчальної інформації з застосуванням інформаційних технологій для студентів різних форм освіти.

Дистанційне навчання передбачає організацію певного навчального процесу чи програми для самостійної роботи